

Обраћање високог представника Инцка поводом десетогодишњице оснивања ВСТС БиХ

Вриједи изговорена ријеч.

Парламентарна скупштина БиХ, 29. маја 2014.

ВСТС брани права грађана БиХ

Даме и господо,

Данас се можемо осврнути на продуктивни, десетогодишњи рад Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине на подизању стандарда стручности, транспарентности и ефикасности у правној професији у цијелој земљи.

Ипак, дјеловање ВСТС-а и даље је императив – јер, након година напретка, опет смо свједоци антагонизма међу неким интересним групама према темељном концепту правосудне непристрасности и владавине права.

- Видјели смо покушаје да се поново успостави политичка контрола над судовима;
- Видјели смо покушаје да се заобиђу уставне одредбе;
- Видјели смо флагрантне примјере попустљивих казnenих санкција или пак санкција које никад нису извршене и
- Видјели смо да се способност система да служи јавности смањује као резултат недовољних средстава и неодговарајуће обучености.

Таква дешавања пријете да компромитују заштиту на коју сваки грађанин има право према закону.

Способност ВСТС-а да одговори на ову пријетњу и превазиђе је представља кључни елемент у јачању демократије у овој земљи.

* * *

Чињеница је да владавина права заиста јача у Босни и Херцеговини – али још увијек није ојачала толико да буде свеобухватна и неспорна.

Ово је питање које се тиче саме сржи Дејтона, јер уставне и законске одредбе су бесмислене ако се не могу спровести кроз владавину права.

* * *

Данас бих желио да изразим захвалност свим члановима ВСТС-а и политичким представницима БиХ као и онима у међународној заједници који су у свом раду пружали подршку ВСТС-у.

Управо зато што је ВСТС оставио стваран и позитиван траг на правосудном систему БиХ, изазвао је противљење оних који би били пуно задовољнији попустљивим правосуђем – и управо зато је апсолутно кључно да ВСТС добије безусловну подршку која му је потребна како би вршио свој мандат.

Такође је од кључне важности да чланови ВСТС-а признају да је оно што је до сада постигнуто само почетак монументалног задатка. Тужиоци и судије су плаћени из јавних средстава, али правосудни систем још увијек не служи јавности БиХ на најбољи могући начин.

Свима су познати скандалозни случајеви суђења која трају годинама (у неким предметима чак деценијама!) – а када су грађани незадовољни спорашћу система или непостојањем правде, имају осјећај да једина институција коју могу контактирати, а то је ВСТС, не предузима довољно у вези с њиховим притужбама.

Желим да вам кажем да ОНР добија велики број притужби на рад правосудног система, а да будем искрен, ове притужбе су у највећој мјери разумне и оправдане.

Алармантно је колико често починиоци кривичних дјела који су рецидивисти добијају изузетно благе затворске казне. Скептицизам јавности у погледу интегритета правосудног система додатно расте због случајева када, на примјер, особа проглашена кривом за убиство добије казну затвора од три године.

ВСТС мора агресивно одговорити на недостатке правосудног система јер је ВСТС институција путем које сви дијелови правосудног система могу уредити стање у овој области. Уколико се стекне утисак да се то не ради, појавиће се притисак, изван струке, за увођење робуснијег дисциплинског система.

То није само питање ресурса. То је такође ствар менталитета и свијести. Није вријеме за опуштање. Вријеме је да се с новом енергијом крене у побољшање стандарда у оквиру правне струке у БиХ.

Међународна заједница ће наставити да проактивно дјелује с нашим партнерима у БиХ како би помогла ВСТС-у да извршава свој мандат и на тај начин одржава темеље за истински независно правосуђе, као трећи стуб демократске власти.

Наставићемо да подржавамо Структурални дијалог о владавини права између Европске уније и органа власти у Босни и Херцеговини, с обзиром да он представља кључни инструмент за јачање правне заштите грађана БиХ.

* * *

ВСТС има пресудну улогу, будући да помаже у одржавању сигурног радног окружења у којем судије и тужиоци могу обављати свој посао.

У другим дијеловима региона, судије су подигле оптужнице

против корумпираних политичара, против организованог криминала, против правне празнине коју искориштавају моћни, богати и добро увезани појединци.

Када се то догоди, шаље се порука цијелом друштву да закон може превладати и да криминалци – чак и они моћни – могу бити кажњени.

Ово је порука која ће, надам се, бити упућена јавности у Босни и Херцеговини, с уласком ВСТС-а у другу деценију предузимања напора на одржавању независног и ефикасног правосудног система.

Хвала.